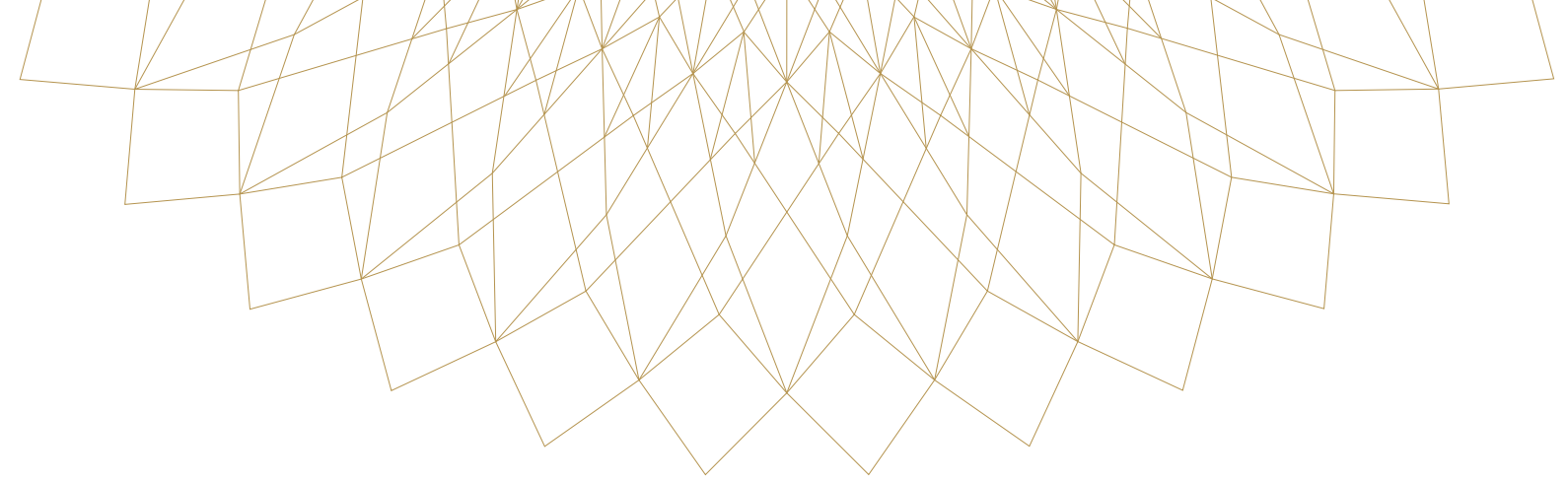

2020

MOSER

CZ / 01

18 57
Moser
KARLSBAD

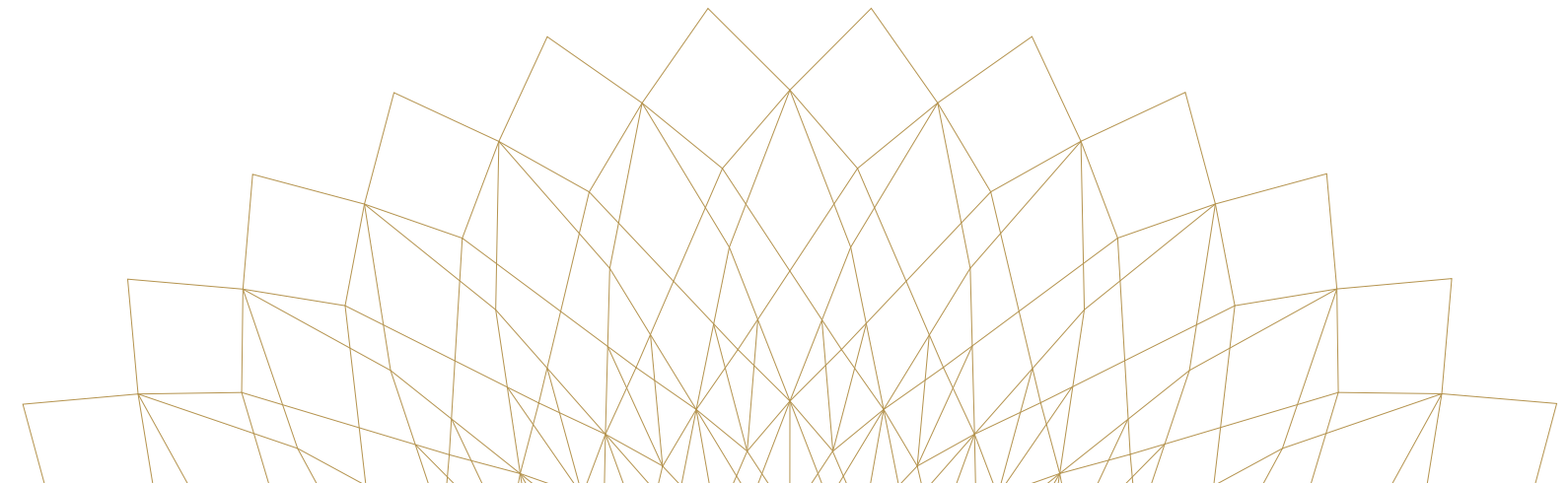

Foto: Matus Toth

OBSAH

DUHA VYRYTÁ VE SKLE – 6

OKOUZLENÍ KŘIŠTÁLU MOSER – 14

PRVNÍ DÁMA SKLENĚNÉ ARCHITEKTURY – 22

SKLO DOMŮM SLUŠÍ – 32

DOKONALÝ ZÁŽITEK – 40

JISKŘIVÝ SVĚT HRAN A BRUSŮ – 48

BOUQUET: PRO SOMELIÉRY I MILOVNÍKY VÍNA – 56

SVĚT SKLA A MÓDY – 62

POHÁDKA NA ZÁMKU – 70

MOSER MĚ VYBAVIL VLASTNĚ VŠÍM – 74

EXKLUZIVNÍ PROJEKT PRO ZNAČKU PHILIP CHEVAL – 80

Vážené dámy, vážení pánové, milí přátelé,

vítejte ve světě značky Moser, která v sobě spojuje úctyhodnou a zavazující tradici s dynamickou přítomností a perspektivní budoucností.

Začátek letošního roku nám přinesl radostnou událost: náš rytec Tomáš Lesser obdržel v Paříži vysoké francouzské vyznamenání, stal se rytířem Řádu umění a literatury. Spolu s ním bylo oceněno dalších devět umělců, mimo jiné například François Demachy, parfémář značky Christian Dior, Anne-Marie Legrand, kostýmní návrhářka Národní pařížské opery, Thi Thu Nguyen, designérka koženého zboží Louis Vuitton, nebo Christine Maquel, která navrhuje kožené výrobky značky Hermès. „Je mi ohromnou ctí, že se mé práci dostalo takového uznání,“ komentoval vyznamenání Tomáš Lesser. „Je to ocenění nejen pro mě, ale také pro Vladimíra Skálu, od kterého se celý život učím, a pro celou sklárnu Moser. Bez zázemí v Karlových Varech bych se nemohl ryteckému řemeslu celý život věnovat a dostat se až sem.“

Vedle Tomáše Lessera pracují pro značku Moser i další vynikající tvůrci, z jejichž díla věnujeme pozornost mimo

jiné letošní novince, sklenicím ze souboru Bouquet. I ony reprezentují to, oč značka Moser dlouhodobě usiluje: uměleckou osobitost, nadčasovost a promyšlenost, hodnoty, které přispívají k zušlechtnění prostoru kolem nás.

V tomto magazínu hovoříme také s Evou Jiříčnou, první dámou skleněné architektury. Proč ve svých projektech uplatňuje sklo? Asi to v jejím případě ani nemohlo být jinak: „Už jako malé dítě jsem si hrála se sklem,“ svěřuje se. „Fascinuje mě, co sklo dělá se světlem. Miluji světlo a jeho hry. Vždycky jsem sbírala skleněné kuličky. Ne proto, abych si s nimi hrála a vyměňovala je s ostatními dětmi. Fascinovaly mě samy o sobě. Když mi někdo dal kousek skla, ať bylo jakkoli rozbité, byl to pro mě nejlepší dárek,“ říká významná tvůrkyně.

Vážení přátelé, děkujeme vám za vaši přízeň a doufáme, že svět Moseru se stane i světem vaším. A že vám výrobky této značky budou opakovaně přinášet radost z ušlechtilosti a výjimečnosti.

Kateřina Zapletalová,
spolumajitelka a členka představenstva

Kateřina Zapletalová

DUHA VYRYTÁ VE SKLE

Rytec ze sklárny Moser Tomáš Lesser si koncem února zajel do Paříže pro Řád rytíře umění, což je vyznamenání udělované „za významný přínos pro obohacení kulturního dědictví“. Rytířskou zbraní, kterou si řád vydobyl, je v jeho případě hrot ryteckého stroje, jímž vyrývá do skla nejúžasnější tvary, jaké fantazie a um dovedou stvořit. V křišťálovém skle ožívají obrazy z dějin i mytologie, zvířecí tvary se prolínají s lidskými, jemná nádhera s kouzlem zakletým do křehké věčnosti.

Text: Jiří Peňás / Foto: Jan Zátorský

Narodil jsem se v Ostrově nad Ohří, to je město kousek od Karlových Varů... Tam jsem i vyrostl. Nejsme starousedlíci, i když jméno Lesser vypadá německy, ale ono to taky může být jméno francouzské, kdoví. Každopádně táta přišel sem do tohoto kraje z Prahy, ale jeho otec pocházel z Ruska, odkud odešel po první válce. A u nás doma se říkalo, že dědeček byl ruský nebo možná ukrajinský šlechtic, jehož předci tam zůstali z napoleonských válek...

Od malička jsem rád kreslil, to mě vlastně bavilo vždycky ze všeho nejvíc. Tenkrát se v Ostrově konal Dětský filmový festival Oty Hofmana a to se pořádala nějaká soutěž pro mateřské školy v kreslení, no a já to už tehdy vyhrál. Takže se ve mně projevil výtvarný talent, díky čemuž mě rodiče dali do lidové školy umění, kde mě vedl asi pět let akademický malíř František Tumpach, to je významný malíř nejen zdejšího regionu. Tomu vděčím za hodně. Shodou okolností dneska byl za mnou v práci... Pořád se přátelíme. A on mi dal ještě v mém dětském věku malířské základy. Od něho jsem se dozvěděl něco o figuře, o anatomii, o stínování, o perspektivě. Není divu, že jsem se chtěl už jako dítě stát malířem a že mě tahle škola bavila víc než ta normální. V té jsem tedy nějakým vynikajícím žákem nebyl, matematika, čeština, to jsem házel za hlavu, pořád jsem chtěl jen malovat a kreslit... Když se pak na konci základní školy rozhodovalo, kam půjdu, tak jsem chtěl jít na nějakou školu výtvarnou, no a právě František Tumpach mi doporučil sklářskou školu v Kamenickém Šenově, což se zalíbilo i mně. To bylo v roce 1989. Jenže učitelky na škole mi říkaly, že se svým prospěchem nemám šanci, že tam je samá chemie a fyzika, že to nezvládnou, protože já se opravdu moc dobře neučil, tedy ne že bych propadal, to zas ne. Ale přece jen jsem to zkusil do toho severočeského Šenova, přijel jsem na talentové zkoušky a ty jsem udělal nejlíp z dalších sto padesáti uchazečů. Tak mě přijali.

Tam byly čtyři obory, na té škole: rytecký, brusičský, malířský a konstrukce lustrů. Vylučovací metodou jsem dospěl k rytí. Ono to bylo vlastně jednoduché: broušení mě nelákalo, to se mi zdálo jako taková hrubá práce, lustry mě nezajímaly, malování na sklo mi připadalo jako obor pro holky. Tak jsem si vybral rytí. Ono k tomu ještě přispělo to, že v Ostrově žila rodina Vydrů, čtyři chlapi a všichni pracovali u Mosera jako rytci. Ti mě znali, a když jsem jim řekl, že jdu na sklářskou do Šenova, tak mi řekli: Jsi z Ostrova jako my, tak budeš rytec. Prostě mi to oznámili a bylo. Stal jsem se tedy rytcem. Nikdy jsem nelitoval.

Školu jsem skončil v devadesátém třetím roce. Na vojnu jsem už nešel, ta už byla skoro zrušená, a rovnou jsem nastoupil do Moseru – a už jsem tady v Karlových Varech zůstal. Ale začátky nebyly snadné. Bylo po revoluci, všude se děly různé zajímavé věci, každý se chtěl udělat pro sebe a začít podnikat. A najednou jsem nastoupil do podniku, kde bylo nutné chodit každé ráno na šestou, dělat jen to, co jsem měl přiděleno, poslouchat mistra, zapomenout na nějaké vlastní věci. Já byl přitom bohem, co přišel ze školy a měl pocit, že všemu rozumím, že je umělec. A přitom jsem měl dělat ve fabrice nějaké skleničky, do kterých jsem měl rýt růžičky. No, musel jsem to překousnout a naštěstí jsme to překousli. To trvalo takové tři čtyři roky a postupně jsem se vypracoval, mistr mi dával složitější a složitější motivy a já ho nezklamal. Měl jsem to štěstí, že jsem mohl vyrůstat po boku takových mistrů, jako byl Ivan Chalupka, to byl opravdu klasik. Vyučil se po válce u bratrů Hableových, ti pamatovali ještě předválečného Lea Mosera... U Mosera byla vždycky důležitá kontinuita, která nebyla naštěstí přerušena ani

po roce 1948, ani v padesátých, ani v dalších letech. Podnik se jmenoval České sklo a značka Moser nikdy nezapadla. Mistři rytci jako pan Vladimír Skála, pan Holubek, Vlastík Selinger, to byli a jsou všechno moji kolegové, byli zárukou... A tak jsem se dopracoval až tam, kde jsem dneska. Bez těch potupných začátků s růžičkami bych tam ale určitě nebyl. K tomu se opravdu musí dojít krůček po krůčku, až dojdete skoro na vrchol. Skoro. Protože ono to vlastně nikdy nekončí a já říkám: Řemeslo se člověk učí celý život. Žádný mistr není úplně dokonalý, i když výsledek dokonalý být musí. Víím, že jsem asi považován za špičkového rytce, ale já bych to o sobě nikdy neřekl. Víím, že se pořád ještě můžu zdokonalit.

Předtím, než se ke mně dostane kus skla, do kterého začnu rýt, musí se samozřejmě vyrobit základní tvar, ten se musí obrousit. Brusíči ten kus vytvarují a dají mu hrany. Říká se tomu kuličina... nebo kuličský brus, to jsou ty hrany na váze, vůbec sklářství má plno takových slov: sámování, cérování, jemnění, mikrování...

Tomáš Lesser při rytí motivu z kolekce Alfons Mucha

Řád rytíře umění
Foto: David Švehla

To je alchymie a latina dohromady. Váza nebo jiný předmět se tedy vyfoukne na huti, kde vzniká už její zabarvení. To se do skla přidávají na prášek rozdrčené drahé nerosty, různé látky v různém složení, ani já netuším, v jakém, to je firemní tajemství a Moser si jednotlivé receptury chrání jako rodinné zlato, to není divu.

Když navrhnu novou vázu, zvolím si jednu barvu nebo kombinaci více barev, takže třeba tady modrá přechází do fialové, nebo zvolím vrstvenou barvu, to znamená, že na jednu základní barvu se přetáhne druhá barva, třeba přes červený základ oranžová. Nebo jiná. Se sklem se dají dělat ohromné věci, úplná kouzla. Pak se váza brousí. To dělají brusíči. Ke mně přichází váza čistá, vybroušená, vyleštěná.

U mě všechno začíná tím, že si udělám předlohu... Vlastně nejdřív si vyberu motivy. Těch mám spoustu, něco si vymyslím znovu. Každý trh má své zvláštnosti, má svůj sortiment, který se tam líbí... Tak třeba na asijském

Tomáš Lesser kontroluje surovinu pro rytinu „Páv“

trhu, čínském, japonském, korejském, by se s pouhými ornamenty nevystačilo, žádán je spíš tygr v bambusu, oblíbené jsou i rostlinné motivy, třeba japonská bonsaj, či kaligrafie. Arabský trh chce zase pravý opak, tam bychom s figurou nepochodili, tam právě milují ornamenty a abstrakci. Rusové, to člověka asi nepřekvapí, mají rádi, když je to hodně zdobené a je tam nějaké zlato a dojem to udělá hned na první pohled. Takže já si vyberu ten motiv, často sáhnu po svých oblíbených výtvarných dílech, třeba se mi líbí francouzský romantik Ingres nebo anglický preraphaelista Frederic Leighton, nedávno jsem dělal vázu podle jeho obrazu...

Tedy si připravím návrh: je fakt, že mi ho musí schválit výtvarná komise, ale myslím, že si s ní rozumím, a ještě se mi nestalo, že by byli proti. Ten výjev si pak přenesu na papír, k tomu používám pauzovací papír, dalo by se říct, že ten obrázek překreslím. Pak si sednu a vezmu si jehlu a tečku po tečce proděravím kontury. Tím vznikne pracovní šablona, my tomu říkáme pauza. Tyhle pauzy mi vydrží třeba na deset kusů, to jde o to, jak velká série to má být. Ale obvykle se nedělá víc než deset kusů, takže každý kus je originál. Zákazník ví, že si třeba kupuje pátý kus z deseti... No, takže mám tu pauzu, tedy šablonu, a přiložím ji ke sklu, na místo, kde se motiv bude rýt. A pak vezmu plst, kterou předtím posypu jemnou křídou, a tou pokřídovanou plstí motiv jemně přejedu. Tím na skle vzniknou kontury, nejdřív křídové, které pak tuší nebo tenkým fixem obtáhnu. A mám tam obrázek. To je takový začátek práce, asi půl procenta... Tohle koneckonců zvládne každý, pak ale začne vlastní tvorba. To už tak jednoduché není.

Vlastně nedělám obrysy, nedělám kopii nějakého známého díla, nedělám jen obrázek, dělám plastiku: výjevy dvojrozměrné měním na trojrozměrné, dodávám jim prostorovou hloubku, perspektivu, další rozměr, a to musím mít v hlavě a v představivosti, tohle už se předkreslit nedá. My rytci máme dva druhy strojů: jeden je větší, říká se mu polotěžký. Tam se používají hlavně větší karborundové kotouče, a když se ryje, tak se spouští voda, takže rytec vlastně ryje, dalo by se říct, v proudu vody. Všechno, co se dá udělat pod vodou, se tak udělá: hlavní kontury, těla postav, obrysy tvarů, prostě ta základní hrubá práce se udělá tímhle strojem. Přitom když to děláte, tak pořád musíte mít na paměti, že děláte vlastně obrácený reliéf: co tvarově vystupuje, to je hlouběji, a naopak. Vlastně děláte takový negativ. Na to nesmíte nikdy zapomenout, ale já už to mám tolikrát zažitě, že už mi to jde jaksi samo...

Pak přijde na řadu druhý stroj, spíš tedy strojek, kde se používají diamantové kotouče o velikosti třeba špendlíkové hlavičky, to už je na jemnější práci, přesněji: nejjemnější práci. Tam dodělávám detaily a mazlím se s každou čárkou, s každým záchvěvem tvaru. Někdy to je fuška, i fyzicky, někdy ta váza má třeba i deset kilo, to pak opravdu po pár hodinách cítíte v rukách, na celém těle. Ale i na to jsou nějaké finty, jak si ji položit nebo opřít, takže mně to už tak nepřijde. Ale ruce pevné mít musíte, to samozřejmě. Ptáte se, jestli dělám chyby nebo jestli něco občas zkazím? Přece jen už to dělám nějaký rok, chyby bych dělat neměl. Ale jak říká jeden můj zkušený kolega: Dobrý rytec se pozná podle toho, že jeho chyby nejsou poznat. Ty zásadní chyby už nedělám...

Co mi ryectví dalo? To je těžká i lehká otázka. Vznešeně bych asi řekl, že vlastně vytvářím krásu v krásném materiálu. Ale hlavně je to pro mě práce a řemeslo, baví mě to, těší mě to a taky mě to živí... To je přece ideální. A jsem rád, že pracuji v Moseru, to neříkám jen z nějaké firemní loajality, to je prostě fakt. Díky své práci jsem pořád v doteku s úžasnými díly z celé historie umění: ryl jsem motivy podle Botticelliho, Dürera, Dorého, Muchy, vytvářel jsem obrazy na motivy apokalypsy i potopy světa, i na přání zákazníka Modrou mešitu v Istanbulu. Ta práce mi dala možnost taky poznat svět i skutečně fyzicky. Jezdíme na akce, zvou mě do ciziny, je to taková show, předvádím tam, jak se to dělá, ale mně se to líbí... V Japonsku jsem byl už sedmnáctkrát, to tam bývám třeba několik týdnů, byl jsem dvakrát na Tchaj-wanu, v Pekingu, v Moskvě, v Jekatěrinburgu... Objel jsem skoro celý svět. Pořád mě to baví.

Kolem nás je čím dál víc umělých věcí, na všechno jsou aplikace, nějaké programy v počítači nebo v chytrých telefonech, všechno jako by bylo hned, ale přitom bez velké námahy. Tohle u rytého skla neplatí. Technika rytí do skla se neměnila staletí, jediný rozdíl mezi strojem, který používám já, a tím, který se používal, když Ludwig Moser firmu v polovině 19. století zakládal, je ten, že dnes se pohání elektřinou. Jinak je to vlastně stejné. Robot nebo počítač to nikdy nenahradí, je to ruční práce, naprogramovat by se možná dala, ale už to nebude ono. Člověk vidí, že to vznikalo lidskou rukou. A taky mozkiem a srdcem. Vždycky tam kus obojího vložím.

OKOUZLENÍ KŘIŠTÁLEM MOSER

UMĚNÍ DOTKNOUT SE DUŠE A POVZNĚT

Od první chvíle, kdy talentovaný český rytec Ludwig Moser vdechl život svým křišťalovým dílům, okouzlil jimi svět. Skrze svou oddanost a vášeň pro sklářské řemeslo se Moserovo vytříbené umění stalo žádaným artiklem pro všechny, kteří dokázali ocenit fantastickou rafinovanost, jakou sklo do té doby nepoznalo. Okouzující půvab otevírá našemu křišťálu dveře do jídelních a společenských sálů králů i státníků až do dnešních dnů. Všechna díla ze sklárny Moser skutečně vynikají svou krásou. Vnímání krásy je však pomíjivé. Jak je tedy možné, že se jeho odkaz udržel přes 160 let? Pro Ludwiga Mosera nebyla nikdy tím nejdůležitějším mrazivá krása skleněných forem. Byla to jeho fascinace světelnými odrazy, která překonala všechny předcházející skláře světa precizního ryteckého umění. Ta se také stala uměleckým odkazem sklárny Moser. Během svého života dotáhl k dokonalosti i ty nejdrobnější, až neskutečné, detaily. A půvab, kterého je dosaženo umělcovou nejhlubší fascinací, vždy překročí svou dobu. Jeho kouzlo se znovu a znovu jemně dotýká lidského vnímání, povznáší ho a oživuje energii v jeho okolí. Kolekce Moser 2020 je tímto okouzlejícím elementem přímo protknuta. Ztělesňuje výjimečnost, důmyslnost a především nadčasovost. Všechna díla jsou, díky řemeslnému umění a vášnivé oddanosti svých tvůrců, ztělesněním skutečné elegance, která dokáže oživit a pozvednout atmosféru prostoru dnes, ale určitě i za sto let.

STRELÍCIE,

OKOUZLUJÍCÍ CHARAKTER TRIPTYCHU PORTA

Strelície s dotykem ranních paprsků rozkvetne a její živoucí společnost rozzáří náladu v každém prostoru. Se soumrakem pak přidá rafinovaný nádech tepla vašeho domova. Preciznost. Nadčasový půvab. Řemeslné umění. Strelície je ztělesněním Moserovy vášně pro detail, aby v každém okamžiku dokázala pozvednout jakýkoliv prostor. Ručně broušená, v kombinaci barev tmavě modré a medově hnědé, ozdobená rytinou květinového motivu a pozlacená 24karátovým zlatem. Strelície, coby něžná vyslankyně série tří váz Porta, je milostným dopisem císařovně květin. A také oslavou věčné krásy křišťálu.

KOLEKCE BOUQUET,

ALCHYMIE
NEKONEČNÉHO
ŘEMESLNÉHO
UMĚNÍ

Kolekce Bouquet stojí na vrcholu 160 let zdokonalování a zjemňování sklářských technik v průběhu několika generací. Stejně jako u zralého koňaku je její kvalita patrná hned při prvním kontaktu. Pozornost si získá smyslné

zakřivení ve tvaru tulipánového květu. A komplexitu kolekce odhalíte při pohledu na zářivý geometrický brus vespod každé číše, jedinečný jako rukopis brusiče. Toto mistrovské umění je ztělesněním alchymie skla, které přináší hluboké kouzlo okamžiku a potěšení, obzvláště je-li spojena s podobně vytříbeným nápojem.

AMFORA,

IKONA OKOUZLENÍ

Amfora, půvabná protagonistka kolekce Cool Velvet, byla stvořena z okouzlení optickými klamy.

Trojrozměrná iluze rozehraná ve skle je jako jevištní opona, která na druhý pohled umožní odhalit jednoduchost dvourozměrného povrchu. Kateřina Doušová zde svou vybroušenou schopností v detailu vytvořila hravou interpretaci tohoto ikonického tvaru. Skrze pečlivé ořezávání okrajů, s trpělivostí skutečného umělce, získala Amfora opravdového ducha Moserovy ikony. Jakoby mrknutím oka dokáže proměnit prostor i okamžik v oslňující zážitek a navodit potěšení z fantastických tvarů.

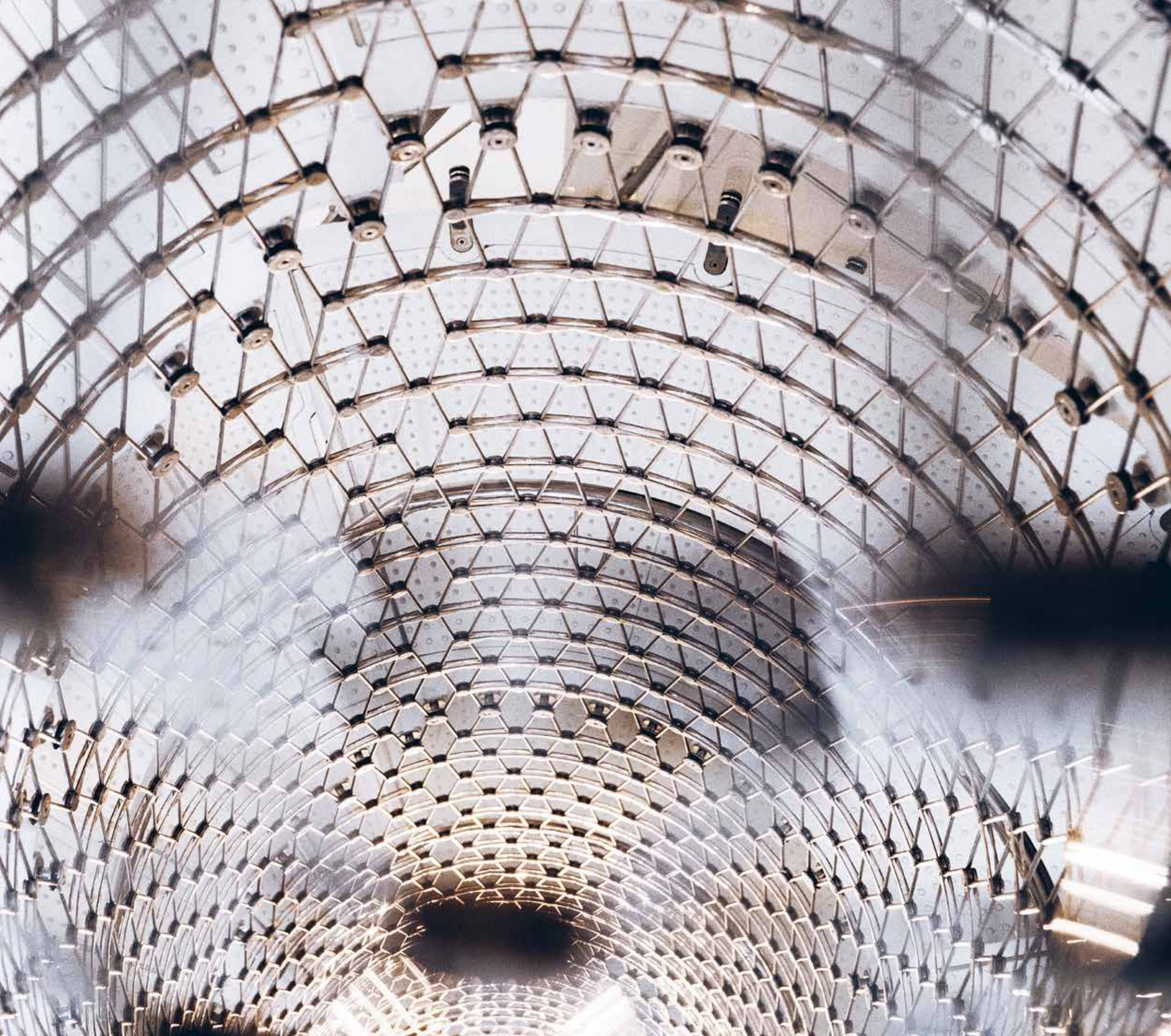

PRVNÍ DÁMA SKLENĚNÉ ARCHITEKTURY

Text: Lenka Zlámalová
Foto: Jan Zátorský

Její skleněná schodiště, která ji vynesla do první ligy světové architektury, v sobě spojují technologickou dokonalost a estetiku interiérového šperku. Pracovala pro Václava Havla, monackého knížete Alberta a mnoho firem a vlivných lidí. Odmítla Steva Jobse, který po ní chtěl, aby v rekordně krátké době navrhla síť obchodů Apple po celém světě. S Evou Jiříčnou jsme se sešli v londýnském Somerset House, klasicistní budově z 18. století, kterou zdobí její skleněné schodiště Miles Staircases.

Proslula jste architekturou ze skla. Tíhla jste k němu od začátku kariéry?

Už jako malé dítě jsem si hrála se sklem. Fascinuje mě, co sklo dělá se světlem. Miluji světlo a jeho hry. Vždycky jsem sbírala skleněné kuličky. Ne proto, abych si s nimi hrála a vyměňovala je s ostatními dětmi. Fascinovaly mě samy o sobě. Když mi někdo dal kousek skla, ať bylo jakkoli rozbité, byl to pro mě nejlepší dárek. Moje babička pocházela z Nové Paky. Tak jsme jezdili na sever, kde na mě dělaly obrovský dojem všechny ty sklárny. Tam vyhazovali jako odpad všechny ty náramky a kousky z bižuterie. Já jsem to všechno skládala. Dávala jsem to na okno a pozorovala, jak na to dopadá světlo. Když jsem byla ve třetím ročníku na architektuře, dostala jsem velkou příležitost. Chodila jsem předtím do ruského gymnázia, takže jsem mluvila velmi slušně rusky.

Co vás přivedlo do ruského gymnázia?

Už od roku 1945 jsme žili s rodiči v Praze a oni usoudili, že ruské gymnázium je kvalitnější škola. V roce 1959 se konala velká výstava skla. Hledali hostesky, které by mohly provádět v expozici, kde vystavovali třeba i Libenský, Hlava, Roubíček, všichni významní skláři. Já je znala všechny. Před výstavou nás poslali na čtyři týdny do kurzu skla. Jezdili jsme po všech sklárnách. V devatenácti letech jsem viděla, jak se dělá sklo. Technické, umělecké, všechno. Pak jsem pracovala v Ústavu bytové a oděvní kultury. Tam jsem zase pracovala se všemi těmito skláři. Byli to moji kamarádi, vyrůstala jsem mezi nimi. Když jsem měla první příležitost dotknout se skla jako architektka, tak jsem ji samozřejmě hned využila. Sklo je nejtvůřivější materiál v architektuře. Světlo odrazí, propustí, rozptýlí, zbarví. Umí toho strašně moc. Žádný jiný materiál tak nevytváří atmosféru. Shodou okolností jsem pak později potkala statika, který je nejlepší v kalkulacích a výpočtech skla. Umí sklo používat jako stavební materiál. Ta naše schodiště jsou velmi precizně staticky spočítaná. Jak musí být sklo tlusté, kolik vrstev je potřeba použít. Jsou to velice komplikované kalkulace. A velmi náročné na kvalitu řemesla.

Je kvalita řemesla limitem při stavbách v některých zemích? Řada světových architektů se pustila do velkolepých staveb v Číně, kde je na rozdíl od Západu nebrzdila téměř žádná stavební regulace. Často tam ale zpočátku býval problém s kvalitou provedení.

Číňané jsou neobyčejně schopní. Jejich režim dovolí některé věci, které se v demokracii dají udělat jen velmi komplikovaně. Když se rozhodnou, že postaví přehradu nebo železnici z bodu A do bodu B, tak ji prostě postaví.

Vláda dá příkaz a postaví se. V demokratických zemích se začne diskutovat. Je potřeba od lidí vykoupit soukromé pozemky. Dvacet let poté se dohodnou, že na to vlastně nejsou peníze, a projekt se zruší. V Číně to jde velice jednoduše. Když se rozhodnou, že budou mít rychlovlaky, tak je mají. Okopírují je z Japonska a za pár měsíců už frčí. Doprava tam funguje fantasticky. Člověk dojede na druhý konec Číny za pět hodin. Tady se mluví o novém nádraží Londýn-sever. Pořád se jedná o vykupování pozemků. Nová vláda se rozhodla, že to dokončí. Ale už se tam zase odehrávají další protesty. Až se to za deset let dokončí, bude technologie už zastaralá.

Jak jsou na tom při té rychlosti s kvalitou?

V designu a architektuře hlavně pořád strašně moc kopírují. Tam se autorských práv nedomůžete. Když tady Ron Arad udělá krásnou židli, tak oni se na ni prostě podívají a okopírují ji. Jednu si koupí a už dělají dva miliony kusů. V Šanghaji stavějí ve velkém Američané. A Číňané se od nich kvalitu postupně učí. Po našem statikovi, který pracuje většinou se sklem, chtěli, když tam poprvé přijel, aby navrhl nějakou skleněnou stavbu. Všechno bylo špatně uříznuté, nepřesné. Od té doby se to už naučili. To je podobné, jako když já jsem v roce 1990 přijela do Prahy. Nebyla ani jedna firma, která by na úrovni uměla stavět ze skla. Oranžerii na Pražském hradě museli udělat Němci. V Česku to nikdo nebyl schopný postavit.

Zlepšilo se to za těch třicet let svobody?

Dnes vyvážím české firmy, které ze skla staví, po celém světě. Pan Růžička tady v Anglii postavil spoustu schodišť, ve Francii taky. Lidé se to naučili. Za svou zásluhu o kvalitu českého řemesla si přičítám, že jsem je pořád cepovala. Vždycky jsem přišla s tím, co chci, a slyšela jsem: To nejde. Absolutně nic nejde. Rovná příčka? To nejde, paní. Najednou to jde. Snad jsem trochu přispěla k tomu, že ty zlaté české ruce jsou zase schopné dělat krásné věci. V Praze je dneska spousta lidí, kteří jsou schopni něco kvalitního postavit. V Londýně působí spousta českých developerů.

Jak se v Česku staví ve srovnání se světem?

Když se rozpovídám, tak už nikdy nedostanu žádnou veřejnou zakázku (smích). Já teď vůbec nemám český pas. Kdysi jsem ho ztratila a nechťejí mi dát nový. Když jsem v roce 1968 emigrovala, tak jsem byla v nepřítomnosti odsouzena a zbavena pasu. Říkají mi, že musím nejdřív požádat o milost za to komunistické odsouzení a pak teprve můžu pas dostat. Já o žádnou milost žádat nebudu, když jsem nic neprovedla. Teď to řeší právník.

Eva Jiříčná (1939)

Ve světě nejznámější česká architektka se narodila v rodině architekta ve Zlíně. Vystudovala architekturu na ČVUT a AVU u profesora Jaroslava Fragnera. V létě 1968 odjela na stáž do Londýna a tehdejší komunistické úřady jí zabránily v návratu domů. Do Prahy se vrátila až v roce 1990. Začínala ve společném studiu se známým architektem Richardem Rogersem. Proslavily ji hlavně skleněné interiéry londýnských a newyorských módních obchodů. Přednášela architekturu v Praze i na slavné Architectural Association v Londýně. Je členkou londýnské Královské akademie umění.

Jaká je současná architektura?

Architekti mají díky technologiím obrovské možnosti, jaké nikdy neměli. Na jedné straně jsou vidět všechny ty ikonické budovy, které hýří tvary, barvami. Zkoušejí se nové materiály. Architekti všude na světě se zároveň nyní soustřeďují na co největší počet bytů. V celém vyspělém světě je nedostatek bytů. Všechny státy po druhé světové válce stavěly státní byty, do kterých se nastěhovali ti, kdo neměli peníze na to, aby si koupili vlastní. Teď státy nestavějí. Staví se obrovské množství privátních bytů, které jsou v atraktivních městech příšerně drahé. Přitom se u nich architektura nedrží na úrovni.

Proč se staví málo architektonicky kvalitních bytů?

Je takové pěkné moravské přísloví: Když se nechce, je to horší, než když se nemůže. Kdyby se státy rozhodly, že kvalitní bydlení je priorita, vypadalo by to jinak. Každý mladý architekt, když vyjde ze školy, si myslí, že zbourá svět a vytvoří něco nezapomenutelného. Velká skupina zodpovědných architektů se ale snaží přispět k vyřešení problému s bydlením. I vlády a města se s tím snaží něco dělat. Navrhují třeba, že developři musejí při každé nové výstavbě dodat nějaké procento „dostupných“ bytů. To je k ničemu.

Proč?

V každé rezidenční stavbě je desetina bytů, které jsou obtížně prodatelné. Mají málo světla. Jsou to ty přízemní byty. To se pak nabídne městu za takzvanou sníženou

Váza Bariel, design: Jiří Suhájek,
ručně foukáno z bezolovnatého křišťálu, ručně broušeno
a ručně leštěno do vysokého lesku

V Česku brání stavění strašná byrokracie a alibismus. Každý pořád něco někam posouvá a nechce nést zodpovědnost.

cenu, která je ale stále strašně vysoká pro spoustu lidí, kteří ty byty opravdu potřebují. V Británii je teď obrovský společenský tlak, aby se krize bydlení řešila. V Česku je krize ještě horší a čekám, že ten tlak bude sílit. V Česku brání stavění strašná byrokracie a alibismus. Každý pořád něco někam posouvá a nechce nést zodpovědnost. Teď dělám na projektu bytů v Brně na Veveří ulici. To je krásná lokalita v úplném centru města. Dělá to velmi solidní developer. Městu by hrozně prospělo, kdyby se v centru postavilo tolik nových kvalitních bytů. To je to zahušřování, o němž jako o nejzdravějším trendu pro města pořád mluví urbanisté.

Srovnajte na žebříčku od 1 po 10, jak snadno se staví v Londýně a v Praze. Jednička je nejsnazší.

Tady v Londýně je to mezi dvojkou a trojkou. V Praze je to devítka.

Sedíme tady v kavárně Somerset House. V jednom z příkladů, jak se v Londýně přirozeně a vkusně snoubí stará a moderní architektura. Proč se to v Praze moc nedaří?

Stavět a rekonstruovat v Londýně v památkově chráněných budovách není přímočaré a jednoduché. Panuje tady ale společenská shoda na tom, že když se starým budovám nedá nový život a nedokážou se využít komerčně, budou mrtvé, a byť budou sebelépe opravené, budou vlastně chátrat. Nikdo je nebude využívat. Budou to jen kulisy. V Praze se s tím pořád bojuje. Spousta lidí si to nechce připustit. Ty staré a památkově chráněné budovy se musejí uživit. Nikdo je nebude jen tak podporovat. Nikdo nedá peníze jen na to, aby se zachovala stará

budova proto, že je stará. Lidé, kteří ty památkově hodnotné budovy vlastní, musejí být natolik schopní, aby vymysleli nějaký komerční princip a udělali něco, jako je tady kavárna. Koukněte, tady je originální georgiánský krb. Máme tady zachované okno se všemi detaily. Je tady římsa, všechny původní otvory a prvky. Všechno je tady zachované tak, jak to bylo postavené. Řekla bych, že včetně podlahy. Nic se nezničilo. Ale do tohoto prostoru se dala kavárna, která se užívá a je v ní spousta soudobých prvků a materiálů. Funguje tady všechno to moderní odvětrávání, klimatizace. Všechno se to do té staré budovy muselo vsadit. V Praze by u toho byl příšerný rámus: Tady nemůžeme vybourat kus stěny. Tady je gotický detail. Atd. Jenže nemůžeme zastavit historii. Nebo se ty staré budovy rozpadnou. V Praze se takhle rozpadla spousta budov, kde se nedostala stavební povolení na rekonstrukci.

To se v Londýně nestává?

Bylo tady taky určité období. Pamatuji si, že jsme pracovali na jednom kostele postaveném v roce 1720. V podobné době jako tento Somerset House. Když jsme tam přišli, už byla spadlá střecha. Skupina developerů z toho chtěla udělat současné éře odpovídající kanceláře. Chtěli do toho investovat. Památkáři se pořád nemohli rozhodnout, jestli jim dají povolení přestavět střechu. Až spadla ještě další část průčelí. Pak se najednou všichni vzpamatovali. Teď tam ty kanceláře jsou. Je o ně velký zájem. Ale trvalo to deset let. A za tu dobu se udála velká škoda na památkově hodnotné budově, která se nemusela stát, kdyby se uměli rozhodnout včas. Bylo to takové období kolem osmdesátých a devadesátých let. Pak najednou londýnská radnice procitla.

Co byl ten impulz?

Najednou došlo ke shodě většiny londýnské kulturní, byrokratické i obchodnické elity, památkářů i architektů, že takhle to už dál nejde. Celé City of London se rozhodlo: jestli chce být Londýn finančním centrem světa, tak se musí něco stát. Památkáři a hlavní londýnský urbanista Peter Reis, který měl před lety přednášku v Praze, se rozhodli, že znovu zváží všechny zákony, které limitovaly stavby v celé této oblasti kolem Temže od Docklands po City. Tím se z Londýna stalo nejvýznamnější finanční centrum na světě. Když tam dnes jdete, vidíte jeden nový barák vedle druhého. Hodně se mluví o tom, že Anglie teď prochází ekonomicky depresivním obdobím, ale koukněte se, jak se tady všude staví. Když se podívám z okna svého bytu na Marble Arch, ve tmě vidím červená světýlka jeřábů.

Já jsem měla štěstí, že jsem po příchodu do Londýna hned začala dělat na velkých a zajímavých projektech. Čeští architekti teď bohužel doma, kde se málo staví, moc příležitostí nemají.

Hned vedle Somerset House se staví úplně nový bytový blok.

Tady je přísná klasifikace, co je budova památkově chráněná podle stupně ochrany. To je v Praze víceméně taky. Jenomže tady jednáte s lidmi, kteří už pochopili, že se nemůžeme zastavit v minulosti. Současnost je jenom malý okamžik mezi minulostí a budoucností. Pořád mluvíme o přítomnosti. Ale stavíme pro budoucnost. Jak dlouho trvá v Praze plán na dostavbu města! To je zastaralé dřív, než se to začne schvalovat.

Proč v Praze nepřišel ten moment prozření jako v Londýně?

Praha byla naneštěstí příliš dlouho pod vlivem komunismu, kdy skvělí architekti stavěli strašlivé budovy. Transgas a další.

Jste ráda, že se zboural? Řada architektů se stavěla proti.

Je skvělé, že se zboural. Pozoruhodné je, že ho chtěli zachraňovat mladí studenti architektury. Zaplatit pámbůh, že ho nezachránili. Ten sentiment, že se zachraňuje něco, co vůbec nefungovalo, jenom kvůli tomu, že to reprezentovalo určitou tendenci v architektuře. Jmenovala se brutalismus. To mluví samo za sebe. Proč budu chránit brutalismus? To je, jako bych chtěla chránit násilí.

Ukázkovým příkladem brutalismu je česká ambasáda tady v Londýně. Zbourala byste ji?

Já osobně bych ji zbourala. To dělali vynikající architekti, jenomže materiály té doby byly strašné. Stavěly se nosné betonové stěny, které té budově nedávají vůbec žádnou flexibilitu využití. S nimi nehnete. To se nedá předělat na něco, co funguje v dnešní době, kdy to velvyslanectví

má úplně jinou funkci. Jenom celá ta ochrana před teroristickými hrozbami. Dnes se staví úplně jinak. To se nedá přestavět. Nebourala bych to kvůli ošklivosti, ale proto, že ta budova prostě absolutně nefunguje. V Praze se ale po roce 1989 ničilo a bouralo strašně moc. To byl jeden extrém, který se překlopil do současného druhého, kdy nejde kvůli památkové ochraně skoro nic rekonstruovat.

Co cenného se zničilo?

V roce 1990 jsem přijela do Prahy se štábem televize BBC, která natáčela dokument o meziválečné československé architektuře. Chodili jsme po Václavském náměstí a všech těch funkcionalistických domech ve městě. Byly ve špatném stavu, ale nebyly zničené. Pak přijeli „investoři“ z bývalé Jugoslávie a tolik se toho zničilo, že si památkový úřad najednou řekl, že takhle se nedá pokračovat. Východní Němci přijeli se západní markou a začali kupovat a ničit. Podívejte, jak se zničil hotel Juliš na Václavském náměstí. Přitom komunismus přežil v perfektním stavu, vše se zachovalo. A to řádění se zvrhlo do druhého extrému, kdy se dnes nestaví skoro nic.

Vyrostla v Česku nová generace zajímavých architektů?

Určitě. Na architektuře jsem tam roky učila. Spousta absolventů se chytila i tady v Londýně. Když jsem jim dojednala stáže v ateliérech, byli z nich nadšení, jak jsou šikovni. Jenže architekt k tomu, aby vyrostl, potřebuje stavět. Teorii se nevypracujete. Já jsem měla štěstí, že jsem po příchodu do Londýna hned začala dělat na velkých a zajímavých projektech. Čeští architekti teď bohužel doma, kde se málo staví, moc příležitostí nemají. To je velká škoda. Talenty leží ladem.

SKLO DOMŮM SLUŠÍ

Foto: Jan Zátorský
Styling: Klára Tománková

**Špičkovým značkám je spolu dobře.
Stejně jako značka Moser představuje nejvyšší kvalitu
v ruční výrobě skla, je studio A69 – architekti, s. r. o.,
respektovaným ateliérem s řadou realizací (na snímcích jedna
z nich, vila v Karlových Varech) a stovkami projektů všech
rozsahů, velikostí a typologických druhů. Jak patrně,
Moser si s architekturou rozumí.**

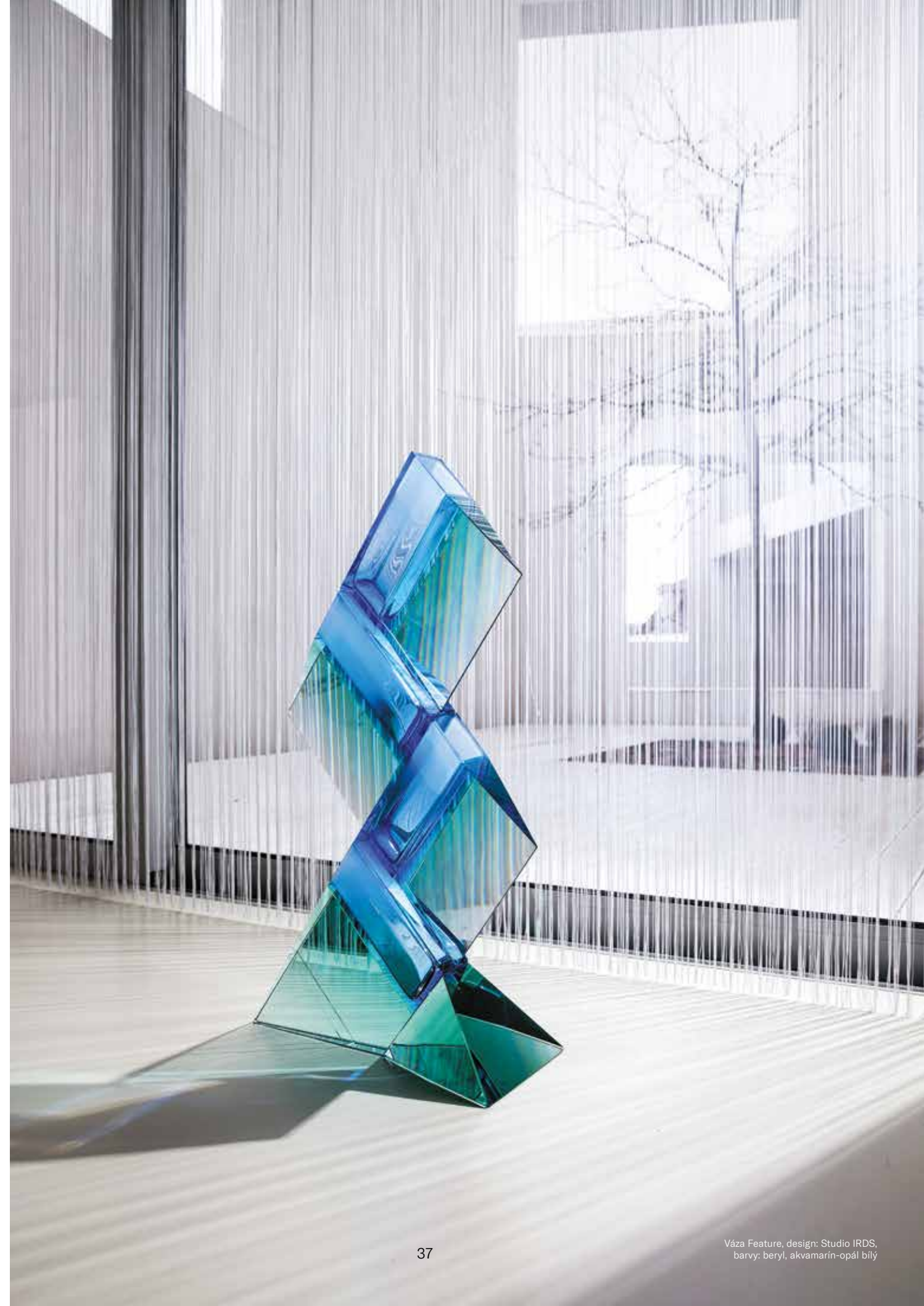
Váza Šiška, design: Lukáš Jabůrek,
ručně foukaná a broušená váza, barva: alexandrit-růžová

Kolekce Kubismus, design: Rony Plesl,
barva: beryl

Kolekce Čtyři roční období, design: Jiří Suhájek,
barvy: křišťál-opál bílý, eldor-jadegreen a beryl-opál žlutý

Váza Feature, design: Studio IRDS,
barvy: beryl, akvamarín-opál bílý

Vázy Cool Velvet,
design: Kateřina Doušová,
ručně foukané a broušené vázy,
barvy: beryl-ametyst

Kolekce Stones, design: Lukáš Jabůrek,
(váza, barvy: alexandrit-zelená),
(mísa, barvy: alexandrit-zelená),
ručně foukaná a broušená kolekce

DOKONALÝ ZÁŽITEK

Křišťálové sklenky značky Moser jsou proslulé svými kvalitami estetickými, ty se však mohou ještě umocnit zážitky chuťovými. To když se z nich pije třeba tak skvělé koktejly, jaké dovedou připravovat v Moon Clubu v centru Prahy.

Foto: Jan Zátorský

Sea Breeze

4 cl vodky
1 cl limetkového sirupu
15 cl grepového džusu
15 cl brusinkového džusu

Mango spiced Margarita

4 cl tequily
2 cl pomerančového likéru Cointreau
2 cl čerstvé limetkové šťávy
1/4 čili papričky Bird eye
5 cl mango puree

Chelsea rose

4 cl ginu
1 cl bezinkového sirupu
2 cl jablečného džusu
4 cl malinového puree

Thomas, design: Leo Moser,
bava: eldor, ručně foukáno
z bezolovnatého křišťálu,
ručně broušeno a ručně leštěno
do vysokého lesku

Old fashioned

6 cl bourbonu
1 lžička hnědého třtinového cukru
3 stříky Angostura bitter

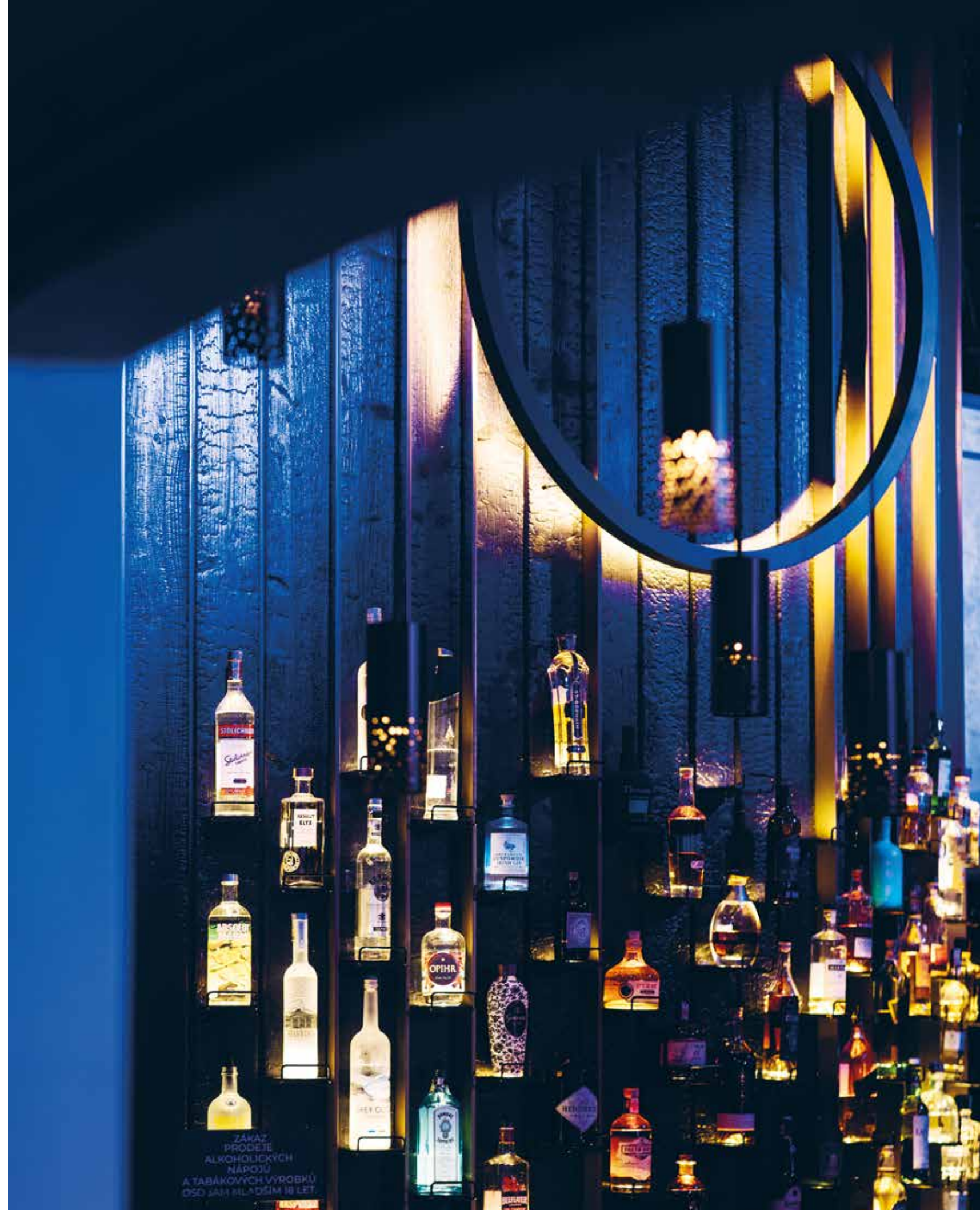
Kubismus, design: Rony Plesl,
barva: rosalin, ručně foukáno z bezolovnatého křišťálu, ručně broušeno
a ručně leštěno do vysokého lesku

Lycheé champagne cocktail

- 1 cl vodky
- 1 cl liči likéru
- 1 cl limetkového sirupu
- 1 nakládané liči
- dolít champagne či prosecco

Mozart, design: Otto Tauschek,
ručně foukáno z bezolovnatého křišťálu,
ručně broušeno a ručně leštěno do vysokého lesku

JISKŘIVÝ SVĚT HRAN A BRUSŮ

Vlajkovou lodí sklárny Moser sídlící v Karlových Varech je nápojová kolekce Splendid, kterou v roce 1911 navrhl Leo Moser. Jedna z osobností obdarovaných tímto servisem – opatřeným navíc korunkou – byla tehdy ještě princezna Alžběta, pozdější britská královna Alžběta II. Československý prezident Edvard Beneš jí ho věnoval v roce 1947 jako svatební dar. Řečeno s nadsázkou – nesmrtelný výtvar českých sklářů nesmrtelné panovnici.

Text: Tomáš Čechtický
Foto: Michal Adamovský

Reprezentativní soubor Splendid vytvořil Leo Moser se svými skláři v roce 1911. Dodnes je ozdobou královských a prezidentských sídel, oblíbil si ho i papež Benedikt XVI. Je to nejluxusnější moserovská kolekce. Dokonale vyvážené proporce kalichu doplňuje brus káro s olivkami. Spodní partii zdobí pás svislých klínových řezů plynule přecházejících do nožky broušené na šest hran.

Manufakturu Moser založil Leův otec Ludwig v roce 1857 jako ryteckou dílnu a obchod sklem. Když chtěl v roce 1893 postavit vlastní huť, nastaly potíže. Musel se rozhodnout pro bezolovnatý křišťál, protože práci s olovem mu městská rada na území Karlových Varů nepovolila. Broušení ekologicky nezávadného, leč tvrdého skla je náročnější, Moser však dokázal obrátit svízel v přednost.

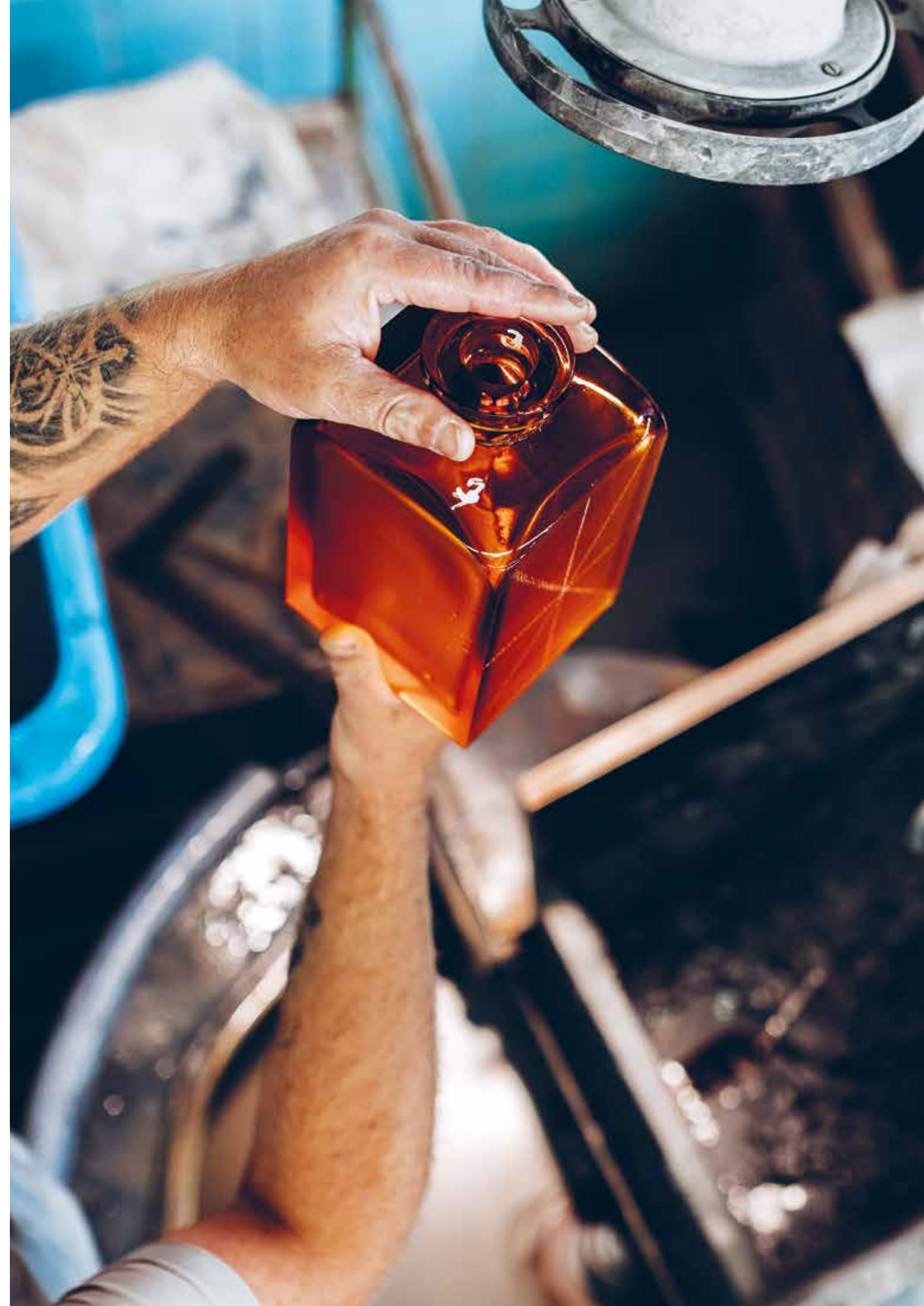
Ruční broušení na hrany je typický znak firmy. „V některých sklárnách používají k leštění chemii. Ponoří výrobek do kyseliny a ta ho vyleští celý včetně hran, které příznačně zaoblí,“ popisuje technolog Martin Prokeš. V Moseru je leští ručně a díky tomu jsou hrany specificky ostré. I laik je pozná na první pohled. Broušení a leštění probíhá v brusírně. V Moseru je jich několik. Ta, která se nachází ve vývojovém studiu, je malá, na výrobě nezávislá, a brusiči zde doladují tvary prvotních výrobků, které se průběžně rodí z konzultací sklárny a designéra. Další je součástí provozu a odchází z ní finální produkty k dalším úpravám, mezi něž patří rytí, pís-kování, malování nebo zlacení. Stroje i pracovní postupy jsou ve vývojovém studiu i ve dvou výrobních halách stejné. Pojďme se podívat na taje brusičského řemesla.

Lomozí tu dvě řady strojů. Jedny jsou hranařské a pracují u nich hranaři. Plochy a hrany brousí na litinových kotoučích upnutých v horizontální poloze. Materiál však neodebírají ony kotouče, nýbrž brusivo, které na ně přivádí voda. Je odstupňované podle hrubosti. Na prvním stroji brousí hrubý karborund (směs karbidu křemíku), na druhém jemnější karborund a na třetím tzv. mikrozrno.

Druhou řadu tvoří stroje kuličkové a činí se u nich kuliči. Hranař a kulič jsou dvě odlišné profese. Kuliči působí u vertikálně uložených kotoučů a ty jsou na rozdíl od hranařských z brusiva složené. Zakusují se do tvrdého křišťálu a vybrušují tvary vypouklé nebo vyduté. I kulič postupuje od hrubého karborundu k jemnějšímu, mikrozrno však na kuličkových strojích zastupuje elektricit (tavený oxid hlinitý). Hranaři i kuliči používají zástěry a ucpávky do uší nebo sluchátka. „Někteří se chrání

Ruční broušení dělá každý, ale ne všichni své výrobky i ručně leští. Moser ano, a díky tomu jsou hrany jeho výrobků specificky ostré.

V brusírně panuje úzkostlivá čistota a puntičkářský pořádek. Každý výtvar putuje od nejhrubšího broušení k nejjemnějšímu leštění.

Broušení

Je to dřina a trpí především lokty. Podívejte se spolu s námi, jak v praxi probíhá: hranař Michal Kožený brousí zkosené akvamarínové bloky o velikosti cihly. Drží je v natažených rukách, čelo se mu rosí. Poputují do Číny, kde poslouží jako nasvícený obklad pultu moserovské prodejní galerie. Huť dodala bloky v různé kvalitě. Jeden je perfektní, sklovina vyplnila formu beze zbytku. Druhý má k ideálu daleko a broušení potrvá déle, ve třetím jsou bubliny a nelze ho použít. Akvamarín, tedy světle modrý křišťál barvy moře v ranním slunci (aqua marina je mořská voda), musí být bez poskvrnky. Brusiči sklárny Moser jsou skuteční fachmani a v článku o této profesi se sluší alespoň je vyjmenovat: v brusičských dílnách pracují Jan Adam, Richard Brančík, Pavel Čermák, Jaroslav Drahokoupil, Josef Hofmann, Jiří Hřebík, Jan Odlevák, Jargalsaikhan Tsogtoo, Tomáš Varadínek, Michal Kožený, Milan Jelemenský, Miroslav Liška, Miroslav Bašus, Jaroslav Greguš, Aneta Hřívová, Libor Chaloupka, Jaromír Maděra, Vítězslav Mahovský, Matty Marton, Irena Pyszková, Petr Sirotek, Jaromír Smutný, Zdeněk Veselý, Josef Dvořák, František Moudrý, Milan Tůma. Co moserovští mistři brusiči dokážou vybrousit, podléhá přísným pravidlům, přizpůsobení designu technikám a omezeným možnostem tvarování skla. To je přesně to, co je pro sklo typické a proč je tento obor tak náročný.

rukavicemi bez prstů, protože nejhrubší broušení vede k „natrhávání“ materiálu a sklo může pořezat ruce,“ vysvětluje technolog Prokeš. Po třech etapách broušení následují na obou typech strojů dvě fáze leštění. Při prvním se používá pemza, pěna sopečného původu. Je všeobecně známá z keramických pilníků na nehty. Nejjemnějším leštivem je cér, oxid ceričitý. Leští se jím i stříbrolesklý chrom. Cér sklo a ceněné ostré hrany nablýská, dodá jim švih, jiskru.

Kuličkový brus závisí na průměru kotouče a tvaru jeho hrany. U stěny brusírny stojí police, v níž jsou nejrozmanitější disky vyrovnány jako knihy v knihovně. Kotouč o malém průměru vytvoří hluboké zahloubení, velký průměr naopak mělké. „Kulič má dále k dispozici kotouče kulaté, klínové a šikmé. První mají hrany vypouklé a brousí se s nimi například kuličky. Druhé disponují hranou ve tvaru písmene ‚V‘, a to v úhlech tupějších nebo ostřejších. Slouží k provedení klínových řezů. Třetí profil kotoučů je šikmý, průměr levé hrany je větší než průměr pravé. Používá se zejména u kalíšků, když se brusič potřebuje dostat do nepřístupných míst,“ vypočítává Martin Prokeš.

V brusírně panuje úzkostlivá čistota a puntičkářský pořádek. Každý výtvar putuje od nejhrubšího broušení k nejjemnějšímu leštění. Díl se vždy po broušení pečlivě omyje, teprve pak ho dostane kolega u následujícího stroje. Nedoporučuje se, aby brusič předával díl sám, a pokud tak musí učinit, je v jeho zájmu, aby si omyl také

zástěru. Seběmenší zrnko, které ulpí ve vlasech, na rukou, výrobku atd. a v další fázi spadne na jemnější kotouč nebo brusivo, poničí výrobek škrábanci. Brusič pak musí buď zacouvat o etapu zpět, nebo brousit či leštit neporovnatelně déle.

Proslulý typ brusu je tzv. káro. Technolog Prokeš ho charakterizuje takto: „Kulič brousí klínovým kotoučem jemné řezy těsně vedle sebe. Jejich zkřížením vznikne síť kosočtverečných pyramidek, kár.“ Subtilní křížový brus doplňující motiv broušených oliv je typický dekor kolekce Splendid, kterou dnes reprezentuje více než sto kusů včetně zlacené lampy, šperkownice nebo ikebany na aranžování květin.

Byl to rovněž Leo Moser, kdo navrhl v roce 1916 soubor Schönbrunn. Názvem Papež a světovou proslulostí se ověřil o sedm let později, kdy měl majitel rodinného podniku čest osobně ho věnovat papeži Piu XI. Souprava pro čtyřicet osob čítající kolem dvou set pohárů a karaf vyniká kalichem zvoncového tvaru s plošným obloukovitým brusem, který plynule přechází k fazetové nožce a šestihránnému dýnku. Takový typ brusu se označuje jako papežský. Ovlivnil řadu moserovských designů. Jeho variace vtiskly tvář například souborům Cromwell, Lady Hamilton, Adele Melikoff či Thomas.

Jiný rafinovaný brus představují šestiúhelníky, jejichž ostré hrany skládají tvar pláští. Osobitý dekor zdobí kolekci patnácti křišťálových váz, jež sklárna Moser v roce 2018 předala na Pražský hrad, a přispěla tak k jubileu republiky. Majestátnost jim dodává oroplastika, reliéfní zlatý pás s lipovými listy, odkazujícími k symbolům České republiky. Soubor vypráví další velký moserovský příběh.

Sklenky nejen pro vína červená a bílá,
ale i pro vinné odrůdy

BOUQUET: PRO SOMELIÉRY I MILOVNÍKY VÍNA

Text: Tomáš Čechtický / Foto: Jan Zátorský

Kolekce Bouquet je revoluční novinka firmy Moser pro rok 2020. Odpovídá moderním someliérským požadavkům. Ty už nedělí typ vinných sklenek jako dřív jen na vína červená, bílá a šumivá, ale jdou mnohem hlouběji. Snaží se přizpůsobit sklenky jednotlivým vinným odrůdám. Soubor Bouquet se zrodil v úzké spolupráci sklárny se someliérem. Obsahuje jedenáct specificky tvarovaných sklenic, z nichž lze dokonale vychutnávat odrůdy Chardonnay, Pinot Noir, Riesling, Cabernet Sauvignon, Champagne nebo jiná šumivá vína, také ale likéry, destiláty, pivo nebo vodu. Na vývoji designu kolekce Bouquet se podílel someliér David Kuchař, fotografovali jsme v Ambassador Wine Clubu na biofarmě Jiřího Šimka v Rašovicích.

Podle Davida Kuchaře nebyly vždy v historii modely a tvary sklenek pro různé druhy vína ideální. „Některé tvary skla potenciál těch odrůd potlačovaly, konzument si je nemohl naplno užít. A při mém rozhovoru s generálním ředitelem Moseru Františkem Schneiderem poprvé zazněla myšlenka, že by chtěl vyrobit moserovskou kolekci v profesionální formě jak pro someliéry, tak pro milovníky vína. Takovou, aby ji odborníci přivítali z hlediska praktičnosti a užitnosti.“

Pro someliéra je důležité, aby sklenička perfektně seděla v ruce. Aby s ní mohl manipulovat. Tato vlastnost vyplývá z poměru délky a síly nožky oproti velikosti kalichu a rovněž z tloušťky skla jak při horním okraji, tak v přechodu na nožku. U Bouquetu zdobí onen přechod „hranky“, drobné symetrické brusy vytvářející při pohledu shora efekt květiny, který se optickou hrou násobí. „Kalichy Bouquetu mají kvůli oněm brusům sklo dole silnější, ale nahoře tenké. To je důležité pro degustování. Platí totiž, že čím tenčí sklo, tím lépe z něho dokážete víno navnímat. Určitě čichově, a podle mě i chuťově,“ vysvětluje Kuchař.

Someliér při vývoji sklenky testuje prototypy a vyjadřuje se k výše uvedeným poměrům. Moser je manufaktura se stoprocentně ruční prací a na podněty odborníka reaguje. Vznikne další prototyp. Sklenka se tvaruje znovu a znovu, až jsou všichni spokojeni. „Každá ta sklenička už je speciálně designovaná pro určitou odrůdu,“ říká David Kuchař. Doslova prý ho nadchla sklenka na Chardonnay. „Není ani malá, ani velká, ani lehká, ani těžká, víno z ní lze vychutnávat naprosto hladce.“ Přiznává, že nejvíc ho oslovují odrůdy Chardonnay a Pinot Noir. Zároveň má rád Champagne a s generálním

David Kuchař

O víno se začal zajímat v roce 1998, kdy rodiče otevřeli u Mariánských Lázní restauraci a na viněném lístku měli 250 položek. Byli gastronomové, ale i sběratelé a milovníci vína. Tehdy sedmnáctiletého Davida vnímali ti nejbližší jako pokračovatele rodinného byznysu. „Musíš všechno ochutnat, abys věděl, co tady vůbec je,“ znělo jejich sdělení. Tím Kuchař začal. Následovaly třítydenní cesty do Francie, do Burgundska a Provence, kde ochutnával víno. Začal tedy tím, čím someliéři končívají. Moravská vína se později musel „doučit“. V roce 2005 odjel do Kalifornie, kde se na výrobě vína přímo podílel. Poznal proces od třídění a lisování hroznů přes fermentaci a školení v sudech po finální blendování a lahvování. Byla to ohromná zkušenost. Po návratu začal s kamarádem provozovat malý e-shop, z něhož vyrostla firma na dovoz vín z celého světa. Znalost francouzských a kalifornských vín rozšířil na jihoafrická, australská, novozélandská a další. Dnes je jako someliér spojen s firmami iDeal Wines, 1er Wines a Ambassador Wine Club.

ředitelem Schneiderem si povídají o tom, že by bylo dobré zvolit určitý typ číše pro mladá šampaňská vína a pro stará vyzrálá zase jiný. Všechno je v procesu a ve vývoji. Kolekce Bouquet je zaměřená na nejslavnější a nejčastěji konzumované odrůdy. „U bílých je to Chardonnay a Riesling, u červených Cabernet Sauvignon a Pinot Noir, v úvahu by mohl přijít také Merlot a italské Nebbiolo z oblasti Barolo.“

Sadě Bouquet propůjčují noblesu brus na „hranky“ a typické moserovské barvy: rosalin – růžovočervená, beryl – tyrkysově světle zelená a křišťál. Výhoda kolekce a zároveň trend v nápojovém skle je čirost kalichu a barevnost nožky s dýnkem. Nápoj má mít svoji barvu, nožka však může být barevná, což výše zmíněný efekt květiny při pohledu shora ještě umocňuje. Klient si však může přát design minimalistický a sklárna pak vyrobí celé sklenky v čistém křišťálu. Someliéra barva absolutně neruší, je to věc výhradně estetická. A volit k odrůdě kromě osobitého tvaru ještě barvu? „To už bychom si tu degustaci moc komplikovali,“ usmívá se.

Součástí sady Bouquet jsou také dvě sklenice na vodu, větší (na 570 ml) a menší (na 300 ml). Podle Davida Kuchaře je pití vody ke konzumaci vína už jenom kvůli dehydrataci velmi důležité. „Na toto téma jsem se bavil s několika vinaři po světě. Pít k vínu vysoce mineralizované vody není žádoucí. Někdo dokonce tvrdí, že by neměly být ani bublinkové. Já jsem opačného názoru. Každý má pít vodu, jaká mu chutná. Jen ty těžké minerálky nejsou vhodné.“

Someliér říká, že řadu Bouquet testoval v poslední době každý den a velmi ho to bavilo. „Zrovna nedávno jsem seděl u vína se známým právníkem a velkým patriotem. Řeč se stočila na Moser a shodli jsme se na tom, že každá česká domácnost by něco od Mosera měla mít. Ať je to cokoli: popelník, vázičku... A když někdo rád pije dobré víno, tak skleničku. Pár sklenek z kolekce Bouquet – ani nemusí být celá – by mohlo být první vlaštovkou.“

Řada Bouquet je vhodná pro lidi, kteří podporují české řemeslo a jsou hrdí na kvalitní české výrobky s historií. Takové, které vyprávějí příběhy. A nové specifické typicky moserovské sklenky jsou výjimečné také v tom, že mohou oslovit kdekoho napříč společností. Včetně mladých lidí. Je to kolekce, která patří do minimalistických a moderních domácností.

SVĚT SKLA A MÓDY

Tváří české sklářské manufaktury Moser je již druhým rokem Hana Soukupová, jedna z nejslavnějších českých top modelek. Úspěšná spolupráce dokazuje, že svět tradičního řemesla a vysoké módy má k sobě blíž, než bychom očekávali.

Text: Eva Hlinovská / Foto: Hana Knížová / Poděkování: Lenka Jochová / MY Agency

Na Mezinárodní den žen, 8. března, uveřejnila Hana Soukupová, žijící na španělském ostrově Mallorca, na svém Instagramu fotografii. V černobílém odrazu je na ní ona sama s těhotenským bříškem a roztomilé hlavíčky jejích dvou malých dětí – syna Finna a dcery Elly. Popisek hlásá: „Very excited for number 3.“

Tímto postem Hana Soukupová dala na vědomost to, o čem zatím věděli jen její nejbližší – už potřetí bude maminkou. Česká hvězda světových mol a půvabná tvář ikonické sklárny Moser se v telefonickém rozhovoru pro Moser magazin svěřila: „Už vím, že budu mít holčičku. Obě moje děti se na miminko moc těší, jen Finn říkal, že budu muset být těhotná i počtvrté, aby měl k sobě bratříčka. Tak to ještě uvidíme.“

Hana Soukupová i její manžel, podnikatel a galerista Drew Aaron, třetí dítě plánovali. „Jen jsme netušili, že to bude tak rychle. Myslela jsem, že budeme čekat třeba i rok, ale povedlo se,“ říká se smíchem Hana, která teď hodně odpočívá a nikam necestuje. I kvůli celosvětovému rozšíření koronaviru. „Bohužel jsem prodělala chřipku a opravdu mi nebylo dobře. Chci si těhotenství užít. Víte, čas letí strašně rychle. Zvlášť když se musím starat ještě o dvě malé děti,“ dodává top modelka. Podle ní měli všichni, včetně týmu z karlovarské sklárny, z této novinky velkou radost. „Z Moseru mi gratulovali, hodně je to potěšilo a mě samozřejmě také,“ dodává.

Moser je neuvěřitelná značka

Spolupráce se sklárnou Moser, pro kterou Hana Soukupová již nafotografovala několik kampaní a na další fotografování, jakmile jí to dovolí její zdravotní stav, se moc těší, má podle Hany hlubší smysl. Sice se objevovala v kampaních módních značek, jako byla například italská Max Mara nebo velký módní dům Gucci v době, kdy byl jeho kreativním ředitelem americký návrhář Tom Ford, ale práce pro Moser je pro ni něčím speciálním.

„Myslím, že naše spolupráce má velký smysl. Dokazujeme tím, že svět módy a svět skla a tradičního řemesla k sobě mají blízko. Nejde o dva rozdílné světy, spíš o dvě strany téže mince,“ uvažuje Hana Soukupová, která sama doma používá sklo legendární značky. Má set sklenic, které však nyní zůstávají pouze vystavené, protože Hana nemůže pít alkohol, ale také vázu na květiny. Tu prý má na stole docela často, protože květiny miluje.

Hanu Soukupovou však se slavnou sklárnou, kterou před více než 160 lety založil Ludwig Moser, spojuje ještě jedna věc. Hana totiž pochází z Karlových Varů, kde se proslulé sklo dodnes vyrábí. „Do školy jsem chodila ve Varech a bydleli jsme hned vedle Moseru. Hráli jsme si u sklárny na parkovišti a chodila jsem jako malá do tamní galerie. Mamča nás hlídala, ať na nic nesaháme, protože sklo můžeme rozbít,“ směje se modelka. „Moser byl pro nás tehdy hodně nedosažitelný. Měla jsem skromné dětství, chodili jsme do lesa, měli kolem sebe hodně zvířat,“ vzpomíná modelka na dobu, která je pro ni už dávnou minulostí.

Naposled se byla ve sklárně podívat loni a na návštěvu a prohlídku výroby vzala i své dvě děti, syna Finna a dceru Ellu. „Je úžasné pozorovat, jak se sklo vyrábí ručně. Hlavně moje děti byly úplně nadšené,“ dodává top modelka. Samozřejmě že práci v karlovarské sklárně jsou okouzleny nejen děti. Každý kousek, ať už jde o sklenici, vázu, mísu, či umělecký objekt, je totiž od a do z vyráběný ručně. Každý je tedy originál. Nádherný lom světla, který zná každý, kdo mohl výrobky s logem Moser vzít do ruky, je způsoben tím, že ve sklárně se už od roku 1893 používá bezvýhradně bezolovnatý křišťál, šetrný k životnímu prostředí i ke zdraví sklářů a zákazníků. Nádherné produkty by samozřejmě nevznikly bez umění místních sklářů, brusičů, malířů na sklo či uměleckých rytců.

Láska k umění i řemeslu

Když Hana Soukupová obdivuje tradiční ruční výrobu, tak charakteristickou pro Moser, nejde jen o planá slova. Ona sama i její manžel Drew Aaron jsou totiž zapálenými sběrateli umění a oba dokážou ocenit kvalitu a originalitu. Svého budoucího manžela potkala Hana Soukupová před patnácti lety na výstavě magazínu Surface v New Yorku, kde tehdy žila. Drew Aaron podniká v papírenství a distribuci, ale vlastní v Palma de Mallorca i galerii Red, v níž zastupuje zejména současné španělské umělce. „Jsme spolu už opravdu hodně dlouho,“ směje se Hana Soukupová, „vždyť já na svatbě ani nesměla legálně pít. Vdávala jsem se ve dvaceti.“

S Drewem Aaronem Hanu spojila a dodnes spojuje právě láska k umění. Vždyť Hanina sestra je malířka a ona sama začala studovat v Karlových Varech uměleckou školu, než jí modelingová kariéra v jejích patnácti letech otevřela cestu do světa. „V New Yorku to bylo skvělé, chodila jsem hodně do galerií a manžel také umění miloval,“ vzpomíná Hana. Tehdy se pohybovali mezi nejvýznamnějšími

„Myslím, že naše spolupráce má velký smysl. Dokazujeme tím, že svět módy a svět skla a tradičního řemesla k sobě mají blízko. Nejde o dva rozdílné světy, spíš o dvě strany téže mince.“

sběrateli moderních amerických umělců a díky nim si zamilovali Andyho Warhola nebo Jeana-Michela Basquiata. Právě vyprávění amerických sběratelů i jejich osobní vzpomínky na zmíněné umělce Hanu zaujaly, a umění se tak stalo trvalou součástí jejího života. „Miluji Basquiata a určitě bych chtěla mít na stěně nějaký z jeho velkoformátových obrazů. Ale to už není levná záležitost,“ upřesňuje Hana. „Kolikrát si říkám, že když jsem v New Yorku začínala, měla jsem peníze investovat právě do jeho obrazu. Tehdy ty ceny nebyly zdaleka tak vysoké.“ Kromě Basquiata by Hana chtěla mít doma i obraz ze série Nurse Paintings od amerického výtvarníka a fotografa Richarda Prince, jež patří k jeho nejlepším dílům vůbec.

Po narození syna Finna se rodina přestěhovala z apartmánu v New Yorku do domu v tudorovském stylu v Connecticutu, zařízeném designovým nábytkem od Le Corbusiera či Charlotte Perriand. „Jenže s malým dítětem se tam nedalo žít,“ vzpomíná Hana, „například na gauč jsme museli dávat deku, abychom ho neušpinili. A tak jsem řekla Ne.“ Manželé dům prodali, stejně tak svou uměleckou sbírku, protože mnoho obrazů od amerických autorů se do nového domu v horské vesnici Alaró na Mallorce nehodilo. Manželé se rozhodli soustředit na současné španělské umělce. „Máme jednu zásadu. Obraz, který si pověsíme doma, se musí líbit nám oběma. Přes to nejede vlak,“ svěřuje se top modelka.

Zlatá éra modelingu

Hanu Soukupovou objevila agentka Lenka Jochová a její agentura MY Agency ji zastupuje dodnes. Když bylo Haně šestnáct let, přestěhovala se do New Yorku, kde dosáhla jedné z neúspěšnějších kariér, jaké lze v poměrně vrtkavé modelingové branži mít. Hanu si v jejích sedmnácti letech do kampaně Gucci vybral už zmíněný Tom Ford.

Její krásně tvarovaný obličej s nádhernými modrými očima se objevil v kampaních italského šperkařství Bvlgari, byla tváří oděvních značek Dior nebo Versace. Pózovala na obálce amerického magazínu Vogue, předváděla spodní prádlo na tehdy prestižní show americké firmy Victoria's Secret. Byla součástí mnoha módních story ve světových magazínech i módních přehlídkách v New Yorku, Londýně, Miláně či Paříži. „Kdy jsem si uvědomila, že jsem top modelka? Všechno se to nahnulo najednou, ale asi to nebude ta největší nebo nejlépe placená kampaň. Bylo mi 17 a šla jsem na přehlídku značky Azzedine Alaïa hned vedle Naomi Campbell. Tehdy jsem si řekla, že když chodím přehlídku s Naomi, tak už je to

opravdu dobré,“ odpovídá Hana Soukupová na otázku, kterou ze svých prací vnímala jako přelomovou. Teď už moc dobře ví, že ve svých teenagerských letech a později žila ve velmi výjimečném světě, který dnes už prakticky neexistuje. Doba se změnila a modelky – až na výjimky – mají mnohem kratší a trnitější kariéry. „Patřila jsem tenkrát do poměrně uzavřené skupiny modelek, které dělaly úplně všechno. Jezdily jsme z přehlídky na přehlídku a vždy jsme se tam setkaly, samé známé tváře. Člověk tenkrát měl jednu velkou přehlídku nebo třeba kontrakt s Gucci a věděl, že se mu rozjede kariéra,“ vzpomíná Hana Soukupová, „dnes je to tak, že jeden rok může být modelka všude, a druhý rok nemá práci. Je to pro modelky vlastně trochu smutné, protože se nemohou tak rozvíjet jako dříve a nevědí, kdy, jak a jestli vůbec se jim nastartuje kariéra. Já jsem pracovala v době, kdy dívky byly opravdu na trůně.“

Čas na rodinu

Hana Soukupová měla vždy realistický přístup k práci i životu. Ani v dobách své největší slávy, kdy byly modelky, jak sama říká, „na trůně“, nepatřila ke zhýčkaným a nafoukaným hvězdám přehlídkových mol. Byla profesionálka každým coulem. Rozhodně by také nedosáhla tolik bez své pověstné vyrovnané povahy. Přesto říká: „Když jsem byla mladší, ptala jsem se, proč jsem zrovna já nedostala tu a tu práci. Ale ono to často vůbec není kvůli vám, prostě třeba potřebovali blondýnku. Stalo se mi, že jsem byla zabukovaná na přehlídku, už jsem jela na letiště, a oni náhle práci zrušili. Tak jsem se vrátila domů a už mi zase volali, ne ne, jed! Lidé v módním byznysu hodně mění svoje názory a dělají to na poslední chvíli. Tam se opravdu nesmíte hroutit kvůli každé maličkosti.“

Dnes oceňuje, že má dostatek času na svou rodinu. Modeling jí dal svobodu. Navíc si pochvaluje klidný život na Mallorce v domě, kde má zvířata (psy, ovce a dva oslíky), ovocné stromy i byliny. Život je na španělském ostrově daleko uvolněnější než ve Spojených státech, nemluvě o krásném počasí. „Moje děti jsou tady spjaté s přírodou, jako jsem byla já v dětství. Nedospívají tak rychle, mohou být dlouho dětmi, běhat venku. Je to tu takové nezkažené,“ popisuje prostředí, které má ráda.

Nyní si Hana bude pohodu na Mallorce vychutnávat. Má tu totiž svého lékaře i porodníka. „Doufám, že se příští rok uvidíme. Třeba na nějaké party Moser,“ loučí se s úsměvem žena, která podle svých slov prožívá nejkrásnější životní období.

POHÁDKA NA ZÁMKU

Foto: Matúš Tóth

K životu patří dny všední i sváteční a také chvíle zcela výjimečné, neopakovatelné a nezapomenutelné. Významným slavnostem a obřadům, jako jsou svatby, promoce či důležitá jubilea, dodá punc nejvyšší kvality sklo Moser: v tomto případě soubor Splendid, jenž je spojením elegantního tvaru, precizního brusu a širokého ozdobného pásu (24karátové zlato, případně platina), rosalinové srdce darované z lásky či ručně rytá sklenka z kolekce Maharani.

Ručně foukané, ručně broušené
a do vysokého lesku leštěné Srdce, v rosalinu

Nápojová kolekce Splendid, ručně foukáno, ručně broušeno,
ručně zlaceno 24karátovým zlatem a ručně leštěno do vysokého lesku

MOSER MĚ VYBAVIL VLASTNĚ VŠÍM

Jiří Šuhájek je sklářský výtvarník, a to jeden z nejoriginálnějších na světě, ale zároveň také znamenitý sklářský řemeslník. Taková podvojnost není právě běžná. Mohou za ni tři osobnosti: ředitel sklářské školy v Kamenickém Šenově, šéf zámečnické dílny ve sklárně Moser a profesor Royal College of Art v Londýně.

Foto: Jan Zátorský
Text: Tomáš Čechtický

„Moser mě vybavil vlastně vším. Tahle sklárna je jednou z mála, které umožňují kombinaci hutně zpracovaného skla s brusem, rytím, leptem, zlacením a malováním...“

Šuhájek vystudoval v roce 1961 zmíněnou průmyslovku a dostal umístěnku do Moseru v Karlových Varech. Bránil se, protože bydlel v České Lípě a tak daleko od domova se mu nechtělo, ale ředitel nedal jinak. Nastoupil tedy do kreslírny Moseru. A tam zaujal zmíněného vedoucího. „Nutil mě, že mám dělat přijímací zkoušky na umprum (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze – pozn. red.). Já po tom netoužil, ale šel jsem. Pak se ptal, jak to dopadlo. Říkám, že mě nevzali, a on: Tak to zkusíš příští rok znovu! A nakonec jsem se také díky němu na umprum dostal,“ usmívá se výtvarník. Netuší, čím onoho šéfa upoutal. Možná figurou. Bylo mu devatenáct, měl ke dvěma metrům, a jak sám říká, „velké těžké foukané věci dělají lidi, kteří tu sklovinu na píšťale unesou. To není pro každého“. (Na okraj budiž řečeno, že Šuhájek hrál později za pražskou Slavii basketbalovou ligu a ve skoku do výšky byl výkonem 196 cm druhý v republice.)

Už jako kreslič si občas cvičně foukl, ale hlavně se seznamoval s prací proslulých designérů, například Pavla Hlavy, Adolfa Matury, Vratislava Šotoly, Vladimíra Jelínka a řady dalších. Praxe u Mosera hrála pro přijetí na VŠUP zásadní roli. Zrovna v té době tam převzal ateliér Stanislav Libenský, mistr tavené skleněné plastiky, který se ještě za života stal legendou. Vychoval stovky žáků doma i ve světě. Jedním z nich byl Jiří Šuhájek.

Krátce před srpnem 1968 vyjel do Londýna a okupace jemu osobně přinesla štěstí. „Měl jsem pocit, že musím odjet domů, ale nabídli mi stáž na Royal College of Art a roční stipendium.“ Na univerzitě učil vlivný muž, přítel královny, jistý pan Moon. A ten si vytáhlého studenta – opět řízení osudu? – velmi oblíbil. „Rok uplynul a já se s ním loučil. Kam bys jezdil, divil se. Já na to, že nemám stipendium. Půjď zítra, řekl. Díky němu jsem zůstal v Londýně až do roku 1971 a získal diplom, který mně předal princ Philip,“ vzpomíná.

Osvojil si tam umění, jemuž ho pražská alma mater naučit nemohla. Bylo to foukání skla. Na Royal College

of Art se mu věnoval neomezeně, protože škola provozuje tři pece. Pražská VŠUP nemá a nikdy neměla žádnou. Profesor Libenský klasickou sklářskou pec nepotřeboval. Tavená plastika, světoznámá specialita jeho ateliéru, se pekla v normálních píckách jako buchty. „Jsme jediná sklářská velmoc na světě, která nemá na umělecké vysoké škole pec. Naši absolventi neumějí na sklo pořádně sáhnout,“ zlobí se Šuhájek.

Po příjezdu z Londýna se vypravil na studijní cestu do skláren Venini na ostrově Murano nedaleko Benátek. Následovala roční vojna a v roce 1972 návrat do Moseru v pozici designéra vytvářejícího díla (návrhy užitého skla, ale i sochy), která v Československu neměla předchůdce. Zůstal sedm let a vyvinul si neopakovatelný „fukopis“. To je jeho vlastní a trefný novotvar, protože je fakt, že Šuhájek psal svůj profesní životopis sklářskou píšťalou. „Moser mě vybavil vlastně vším. Tahle sklárna je jednou z mála, které umožňují kombinaci hutně zpracovaného skla s brusem, rytím, leptem, zlacením a malováním. Ale hlavně mě uchvátila jedinečnou barevnou kulturou,“ vyznává se.

Jemné odstíny barev patří k moserovskému know-how: akvamarín (světle modrá), rosalin (růžová), alexandrit (světle fialová), beryl (světle zelená), eldor (světle žlutá), topas (medově hnědá) a křišťál. Šuhájek vždy s rozkoší barvy kombinoval a alchymisticky skládal. Jedna ze stovek prací, které ve firmě Moser vytvořil, je čtveřice foukaných, broušených a leštěných váz nazvaná Čtyři roční období. Alexandrit podjímáný jadegreenem, takový je odborný popis modrofialové vázy nazvané Jaro. Což znamená, že je vyfouknutá ze sklovin zbarvené alexandritem a zevnitř potažená jadegreenem, o němž romantická charakteristika praví, že to je „odstín barvy hluboké tropické vody nebo pavích per“. Ohnivě Léto představuje alexandrit podjímáný oranžovým opálem, zlatožlutý Podzim zastupuje eldor podjímáný jadegreenem a bílou Zimu symbolizuje křišťál podjímáný opálem bílým. Výsledkem jsou jednoduché různobarevné ušlechtilé vázy tvaru písme U. Chybí jen korunovat je orosenými kyticemi...

Další odnoží Šuhájkovy tvorby jsou monumentální plastiky. Bezmála čtyřmetrový Hořící keř zdobí foyer hotelu Westin v Šanghaji, dvoumetrovým Květem se pyšní hotel Kempinski v dvanáctimilionovém čínském městě Šen-čen, čtyřmetrový Korálový strom vlastní Dubaj atd. Na této produkci spolupracuje s různými sklárkami, přičemž mu pomáhá tým lidí. Systém je týž: „Svaří se kovová síť, do níž foukáme sklo a vkládáme skleněné segmenty. Třeba Hořící keř je složený z osmi set dílů.“ Šuhájkova čtyřmetrová socha jménem Ferdolay zve hosty i do návštěvního centra firmy Moser. Popisuje ji s láskou: „Je to figura složená ze 43 topasových koulí foukaných z ruky, stříbřených a zafixovaných na ocelové konstrukci. K tomuto taťkovi přibyly ještě dvě bezmála

třímetrové děti, jedno v akvamarínu a druhé v rosalinu. To je taková naše Moser Family.“

S karlovarskou firmou spolupracuje trvale. Aktuálně zde navrhl kolekci broušených váz s využitím skleněných koulí, nalepených zvenčí ve dvou svislých protilehlých řadách. Ve hře je tradiční barevná interakce, neboť barva váz a koulí se liší. Sklárna nabízí různé variace: „Třeba eldor s alexandritem je úžasná kombinace. Fantastická je i optika skla těch koulí, odráží se v nich celý interiér,“ horuje výtvarník. Konečnou podobu souboru spolu s dalšími díly představuje v Prodejně a umělecké galerii Moser na Staroměstském náměstí v Praze. Vernisáž výstavy Jiřího Šuhájka se uskutečnila 5. března 2020.

Jiří Šuhájek (1943)

Vystudoval Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou v Kamenickém Šenově, VŠUP v Praze (ateliér skla u Stanislava Libenského) a Royal College of Art v Londýně. Absolvoval stáže ve sklárnách Venini, Murano u Benátek, v Rietveld akademii v Amsterdamu a College of Art v Edinburhu. Designér sklárny Moser a pražského Ústavu bytové a oděvní kultury, umělecký ředitel skláren B.A.G. Vsetín, pedagog Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské ve Valašském Meziříčí a Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Hostující lektor symposií po celém světě od Japonska přes Evropu po USA. Vystavoval na všech kontinentech a jeho práce jsou zastoupeny v řadě světových muzeí, galerií i soukromých sbírek. Obdržel třináct významných cen (Mnichov, Coburg, Frankfurt, Madrid, Jablonec nad Nisou, Brno a sedmkrát Praha včetně České národní ceny za design). Čestný člen Akademie umění v Moskvě a doctor honoris causa Národní akademie umění v ukrajinském Lvově.

EXKLUZIVNÍ PROJEKT PRO ZNAČKU PHILIP CHEVAL

V tradičních představách sluší gentlemanům sklenka whisky a kvalitní doutník. K doutníku ovšem patří speciální popelník. Jeho tvary jsou inspirovány jachtami třídy J, proslavenými v Americkém poháru, nejstarší regatě na světě (od r. 1851). Svou medově hnědou barvou odkazuje tento skvost k topasu, polodrahokamu známému i z českých nalezišť. Tzv. bespoke exclusive projekt vznikl v kooperaci naší sklárny a německé značky Philip Cheval.

Zákaznický servis Moser

MOSER, a. s. zakaznici@moser.cz
Kpt. Jaroše 46/19 +420 353 416 242
360 06 Karlovy Vary Po-Pá: 8.00-16.00
Česká republika

Moser ve světě

LONDÝN – NEW YORK – PAŘÍŽ – TAIPEI – PEKING – DUBAJ – MOSKVA

Prodejní galerie Moser v České republice

Na Příkopě 12 / Staroměstské náměstí 15 / Václav Havel Airport, Aviatická, T1
PRAHA

Tržiště 7 / Kpt. Jaroše 46/19
KARLOVY VARY

Detailní informace o prodejních místech na: moser.cz

Moser online

www.moser.cz
facebook.com/moser.glassworks
youtube.com/moser.glassworks
instagram.com/moser.glassworks

Moser magazín
číslo 1/2020
Vychází 1x ročně v české
a anglické verzi, neprodejné

Vydává MOSER, a. s.
Kpt. Jaroše 46/19
360 06 Karlovy Vary
Česká republika

Vydání připravila Echo Media, a. s., Týdeník Echo **Grafický design** Jan Kurel **Editor** Jaromír Slomek **Autoři** Tomáš Čechtický, Eva Hlinovská, Jiří Peňás, Lenka Zlámalová **Jazyková korektura** Lucie Bradáčová **Překlady** David O' Brien **Fotografie** Jan Zátorský, Matuš Thót, David Švehla **Za sklárnu Moser na časopisu spolupracovali:** Daniela Sládková, Martina Jirásková, marketing **Tisk** Triangl, a. s.

Přetiskování textů a reprodukcí je možné pouze s písemným svolením vydavatele. (C) MOSER, a. s.

